

DESCRIPTURA SANTA
MONITUM.

Argumentum hoc cuiusdam fortasse videbitur magis idoneum, ad diquem Theologiae, vel Controversie Traditionis, quam ad Sermonem de Suggello babendum, pro quo secundum Institutum nostrum rationem non copia nobis est suppeditata. Verum cum hoc loco agamus de consuetudinibus, ceremoniis, & Ecclesiæ præceptis, que Scripturæ imituntur, ac Traditioni, que supplet illis, que explicite in Bibliis non continentur: De Traditione hac in Sequenti Titulo agimus, tamquam peculiari Argumento; in hoc autem nonmet corvativis in explicanda Sancta Scriptura autoritate, cuius intelligentiam Deus se reliquit Ecclesia, ut eam tradat Fidelibus, ejisque verum expliciti sensum, eamque satiam testam teat ab omni mutatione, fallaci interpretatione, & hereticorum corrispōtione, qui omnia quidem Scriptoris probari, & immitti volant, sed explicatis secundum particularēm sensum ipsorum, oppositum sensum Ecclesiæ, que in bac potissimum re ducem, doctrinæ habet spiritum sanctum.

Nobis igitur Argumentum per tractantibus non ea mens est, ut verius copiam sippedititerus controversia sermonem aliquem elucubratio, sed ut ostendamus quo in loco a Fidelibus habenda sit Sacra Scriptura, & probemus proxim, & sensus Ecclesie in eiusdem interpretatione; & tandem, ut ostendamus pretiosi huius thesanari, quem Ecclesia possidet, excellentiam, & refellamus Hereticos, qui illa absentia, eandem legentes in eum tantummodo finem, ut ibi forte aliud nascicantur, quo suis erroribus fiduciam aliquam utimur, valeamus comparare.

DE S C R I P T U R A S A N C T A .

Novatorès
secundum po-
nit in rebus popu-
lori; sive iu-
dicio de
Fide.

Omnia ferme Sæculorum Hæretici sub specie laudan-
di supra ceteros libros Sancta Biblia, semper affer-
entes non aliam doctrinam, neque Salutis regulam
inquirendam esse; nisi in Sacris Scripturis, perinde ac affir-
mantes librum aliquem scriptum esse ad nostram eruditio-
nem id est, ac dicere non aliam esse rationem id aleguen-

missi, planeque si te ferre dignatum, minum, que electos quidem illastrat; perfingit autem eos, qui es talius via non incedunt. Ita est: tanta est virtus horum Sacrorum. Volumen Majestas, ut cogat mentes ibi agnoscere, & Digitum Dei reverenter. Spiritus sanctus cogitat, sensuque exprimit usque longe alteri a filiis hominum: Quemcumque in Scriptura locum conficiunt oculos, ibi deprehendimus quemdam sublimem, ac venerabilem characterem, qui omnino mentem occupat, & sollicito subiicit animum. Haec modo facta sunt, que Providentia ad munus sui gloriam disposita; modo vaticinia, semper praecedentia Dei beneficia, vel inaudita; modo Sacrificia fecum mysticum, ac moralem sensum affecterat; modo miracula probantia, quidquid in Sanctis Biblis docemur. Quod vero mihi admirabilius videatur, est ratio illa simplex, & naturalis, quam adhibet Scriptura ut nos pererrat, ad Deum magno, & sublimi dicens, eamque simplicibus, vulgaritate verbis explicans, quia cum hominibus loquitur. Ibi video cum S. Augustino modo Reginam, cum Majestate suo infidensem Solio, de quo exigit suorum subditorum obsequia; modo vero Matrem Leni gradu incedentem, ut fere filiorum frumentum imbecillitatem submittat. Ex Sermoni Accademiae Anni 1711.

Sancta littera complectuntur sensus adeo sublimes, & admirabiles, ut Rex Propheta debuisse videatur illis mentem subiiciebat, quin illos scutari, ac penetrare adieteretur; nihilominus ille arcanum sensum conatur afferre; & haec P. Segneti.

Primi fideli, nunquam amovebant oculos a Sanctarum litterarum fulgore. Illas incalpeant legebant, & meditabantur, ut inde salutares fructus perciperent. Ita S. Petrus illos horruerat non minus ad facies liberos legendos, & meditandos, quam eorum commenderet consuetudinem vacandi, atten- accutavatque lectione eorum. Habeamus primorem prophetiam sermonem, cui beneficis attenderemus. Sed quoniam afferenda est auctoratio huius lectionis, ut inde proficiamus? attentio hominis, qui sequitur lucerna lumen in loco caliginoso, & saurobo: Quia lucerna lucent in caliginoso loco. Homo ita lucernam sequitur pedemtum, ne aberret, si vel momente recedat. Splendens lucerna eius super caput mens, & ad lumen eius ambulans in tenebris. (Job 29.) Possumus etiam Sacras litteras meditari natus diligenter, qui in noctis caligine non avertit oculos a lampade, qua monstratur, ut tu in portum pervenias. Ita Scriptura nos ducit in Calum; legamus illam, illam meditantes, eique semper nostri obturis inhereant. Quis non magno cum periculo aberraret, Domine, cum errans te ducere sequi putaret? Sed ope Providentia tua non deest nobis in Scripturis regula, qua tuo discernerem possumus affatus, qui procedunt a te ab illationibus spiritus mendacis, qui nos seducere, & perdere querit, avertens nos a vero sensu, qui nobis ab Ecclesia declaratur. Paris Seburi Medicationes.

mirabilis, ut Rex Propheta debuisse videatur illis mentem suam subiecte, quin illos feratur, ac penetrare adiungere: ut nihilominus ille earum [en]sum conatur assequi: & haec praeferentia de causa, quia Scripturam solum satis admirabilis, ideo totus in eo est, ut illum intelligatur. *Mirabilissimum tua, ideo scriptura est anima mea.* Protecto studio hunc reprehendi non potest, nisi ubi oritur ex malâ fide, qui divina exemplum Oracula; sed omnibus eloquii dignissimum est, cum oritur ex amore, & pretio, in quo habentur admirabilia illa, que in Sacris libris continentur. Qui sapit, product opera sua, ut quicunque intellectu, ac ratione præditus est, ea legat, arque mediterat. *verba prudentium flaser penderaduntur.* (Ezecl. xi.) Cur credemus Deum Sapientissimum alter utrum tuide in libris Sanctis, quis ipse dictavit famulis suis? Dictavit illos, ut nos animos adiuceremus illis quotidie effodiendis, non fecus ac aurum effoditur. *Seruimus Scripturam, quia tu paras in ipsa vita eternam habere.* (Iohann. 7.) Quid igitur effet nisi Sacrorum Librorum studio vacaretis, quorum auctor est Deus? Quandoquidem pervenire potessis ad Supremam in illis Sapientiam admirandam, qui altissimum est gradus contemplationis? Igitur immorari non debitis in illuditionibus spiritui mendaci, qui nos seducere, & perdere querit, avertens nos a vero sensu, qui nobis ab Ecclesia declaratur. *Paris Segher: Meditations.*

S. Petrus nos monitus vult, nobis revelationi generatim fidendum non esse, nisi quatenus conformis est divinis Scripturis, ex quibus suam apud nos hauriri certitudinem. Ignorunt non sine peculiari Mysterio Moyles, & Elias Transfigurationis die simul convenero. Moyles nobis Legis libros representat, Elias libros Propheteatum, ad ianuandum, reuelationum virtutum suam vim potissimum, a Sacris libro matuari. Hinc discimus quia in prelio nobis habenda fin Oracula, que in Sanctis literis continentur; quomodo praeterenda sunt omnibus extraibus, luxuriantibus, deliciis, qua nonnunquam in Oratione gulantur. Fingimus imaginatio- nis imperu in Montem Thabor repente transuersi, ibi Jesus Christi gloriam palam intueri, atque tunc, ut olim San- quis Petrus, exclamare: *Dominus bonus est nos hic est;* verum nisi simul cum Iesu Christo momento illo adiungit Moyles, & Elias, videlicet si rupes nostris, nostrarum lumina non conseruent, cum Sacris Scripturis, ne fidem habeamus illis. Veritatis, quas nobis tradit *Evanuelius*, au-

De Scriptura Sancta.

ciptiat, ut omnes homines sequantur illam usque ad facultatem confirmationis; ideoq[ue] eo magis quod Religio est regulare eum, quam facilius eum. Deinde defensio et

In Sacris tantummodo bibliis, quamdam proflus divinam
regnare videlicet eloquentiam, que nihil vacuum relinquit in
corde, & in mente; ita ut cum incidimus in magnifica sche-
mati, in admirabiles loquendi modos, in pathetica verba;
Cultimur, quae cians in nobis magnitudinem Dei.

in ideas sublimis, quas cien in nobis magnitudinis Dei, exclaimemus; & admiratione capiti cum S. Augustino contemur; cum eruditissimi Profanzi Antiquitatem Scriptores peculiari eloquentia affectent, eloquentiam ipsam honori sibi ducere, sequi locos virorum illorum divino afflitorum numine, eosque exornare. Fatemur dum apud Prophanos delecta verba, & locutionem venustas decorum affiant iis, que ab illis dicuntur; apud Sacros Scriptores rerum pretium, & majestatem locutionem simplicitati gravitatem conciliare. Cum non licet mihi hoc in loco proferre pulcherrima Prophanorum loca, conferenda cum iis, quo in facris Authoribus partim inventuaruntur! Ubinam videtis locos magis patheticos propter circumstantias; morum disciplinam fuisse, similem vehementius inferat; facta propter causas multiplices mira varietate exornata? Si Historian spebamus, ulla ne apud Ethnicos inventur, cujus veritatis sunt probatiores, quam in Joseph Historia? Nihil profecto mirabilius variis casibus, qui in vita ejus leguntur. Quid in Prophetae Scriptoribus, legitimus. quod cum Amanu lagū-
nes sequerentur. Qui procudubio camulus esset iniquitatis, & omniam absurditatem. Sequitur Secundo: Deitas sepe dispensare non posse, quoniam Christianam Religionem observent; quam Deus illis tradidit, ut summa cum fidelitate sequantur, & illos Deo in nulla alia Religione acceptos esse posse. Sequitur Tertio, quemadmodum Scriptura Sancta est Verbum Dei, illam summa cum obediencia ipsi esse recipiendam, quascumque ibi difficultates inveniant: debet ex iis, qui intelligunt, proficer, credere, & adorare, quo non intelligent, & temet sub ponde re divinitatis ejusdem exhibantur. Ita Deitas circa impietatem dicere nosce, Bihula opus esse mere humanum; Deum ea, quo in terris sunt, negligere; vel fatis eis naturalem Religionem tueri; vel nihil referre quo pacto nostra erga Deum obeamus officia: quemlibet sequi posse religionem, in qua natus es, vel illius regionis, ubi es, vel illam Principis, cui parere; verbo, bonas eis omnes Religiones. Faneant tandem nullanae eis bona Religionem nisi Christianam. *Idem.*
Scriptura Sancta Verbum est Dei ipsius. Si igitur eam

in Prophanis Scriptoribus legimus, quod cum Amani lapsum, cum patientia David, cum Salomonis magnificenter, cum Sufanae judicio, cum Judas Machabaei virtute, cum Apostolorum integritate, cum Martyrum constanza, cum zelo S. Pauli valeat comparari? atque ut in immensus augeatur insignium horum eventuum nobilitas, quid in universa Prophana Antiquitate inventare potest, quod cum innuentur *externi* Verbi bonitate conferatur? *Sermo Academico anni 1711.*

Quia mai-
ster Ser-
vator defi-
nitiam
magni-
tudinem, &
fuerat pater
Dei.
n' veritate bonitate conferatur: *Sermo Accusatus domini 171.*
Attendite, quod, sublimem simplicitatem styli Sacramentum
Litterarum. Admiramini proculdubio eximiam illam majes-
tatem, qua Deus se ipsum definit: *Ego sum, qui sum,* cum
duplici verbo significans se unam illud Eas esse, quod per se
vivit, atque subsistit, & quidquid vivit, & subsistit in na-
turae non nisi per illum vivere, atque subsistere. Nonne Moy-
sem admiramini, cum inducit Deum loquentem modo ita
simplici, similius tunc accommodato ad supremi Entis po-
tentiam, cui nihilum quoque obediere tenetur? *Fiat lux ait*
ille: & lux facta est: (*Gen. 1. 3.*) Coniecturis similis duas ideas
maxime oppositas loquendi facilitatem, cum impossibilitate
efficiendi, ut a nihil exaudiatur, & per hoc aquilissimam
nobis adfruit ideam magnitudinis Dei. *Ex eodem Sermoni-*
fic Lamberti, tom. 2.

Verbum Divinum minus opusculis paucis nosse exponit.
Cum humani spiritus character sit multa loqui, & parum dicere: e contra character Spiritus Dei est loqui parum, & multa dicere. Profecto Scriptura Sancta generatim habet fenus magnitudinem sub simplici locutione latenter, quia vulgo plura significat, quam dicit; & novum profectum. Testam entum, qui liber est maxime essentialis Religionis nostra, & cupus, quaeconque a Prophetis predicta fuit, quedam veluti Praetatio est habenda: hic liber, inquam, rebus cumulatior est, quam verbis, sed rebus, & verbis plenis spiritu, & vita; qua non fati ponderari possunt; nisi adhibetur seria meditatio cum Calesti gratia conjuncta. Ex hoc libro divina Ecclesie Patres, Doctoresque haesurunt, quid ad eruditonem nostram dixerint. Hac norma est secundum quam omnes actus nostros compondere debemus, & nonnisi illam sequentes tuto incedere possimus in via, que nos ad aeternam beatitudinem debet adducere. Ex Sermoni quinto. Accedit omnis FUL.

Si J. C., & Apostoli prædicarunt Scripturam Sanctam ei
Pates non Verbum Dei, unde nam factum est, ut nonnulli Patrum no-
tissimorum tamquam
divinos vi-
si recognoverint pro divinis libros aliquot, si secundum Eccle-
siast. Catholican hodie Scriptura partem constituant; vide

nam Catholicam inde subvenit pars, & ad eum, & ad
litteras Tobie, Judith, Sapientie, Ecclesiastici, Ba-
ruch, Machabaeorum, Epistolam S. Pauli ad Hebreos, se-
cundam S. Petri, secundam, & tertiam S. Joannis, Epis-
tolam S. Jacobi, illam S. Judae, & Apocalypsim? Respondeo,
cum nondum universi constaret nonnullorum antiquorum Par-
tium aeo de horum librorum Canonicitate, & nondum ali-
qua facta fuisse Ecclesia decisio, que authentico modo,
quid credendum esset decerneret, postmodum Episcopi Ca-
tholici congregati, ut statuerunt quid tenendum esset de eo-
rum Librorum divinitate, & omnem dubitationem, qui hac
de re supereste poterat, auferent, in Concilio quadam de-
crevisse, libros holsce Verbum Dei esse, quia id accepserant
ex traditione publica, generali, & perpetua Prædictorum
fuerum. Quia decisio ab omnibus Catholicis vix illius ac-
ceptata fuit, & sic deinceps ab eorum Successoribus usque
in praesentem diem, ut liquido constat ex Trentino Con-
cilio. Liber qui inferatur; Defensio Religionis.

*Scriptura
Sancta &
Verbo Dei,
ideoque De-
us autor est
Christianis
Religionis.*

*Constat Deum Auctorem esse Christiana Religionis; ipsa
illam fundasse, atque instituisse, ut eam omnes homines
ad quam finem facultur sequentur; hanc esse regulam
rum, neminem in alia quamplam Religione illi placere
potest; & Scripturam Sanctam esse Dei Verbum. Hic sequitur
Primo, Deitatis dubitare non posse de Christiana Reli-
gione, veritate: cum enim Deus fit summopere sapiens, &*

Obiectum At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta lectione aliquos occasionem atripe vel contemendi conclaves, vel ad illas audiendas se non conferendi. Respondeo sanctos libros nonquam docere divini verbi contemptum; sed e contra efficere, ut in honore habeatur. Quod si qui hoc minime prastant, hinc superbum potius quam librum effectum esse; & aquam non esse ut exigua manus superbum hominum culpa, magnus optimorum virorum numerus adeo sancta lectione privetur. Non derunt etiam qui dicant, quod haec lectio ita exercit spiritualibus addicat hominem, ut res familiaris curam contemnatur; & cum, qd patris virtus sui necessario est habenda. Quibus respondeo sancti libri hoc etiam, atque etiam improbari; quippe tempore praefere docent ea quae quisque tenet facere, illi, qd ad meram pertinet devotionem; & suadent ea primum facere, qd precepit sunt, quam qd consili; ea primum, qd imperat Deus, mos vero, qd pater suudat. Ideoque malum hoc potius a persona vito, quam ex Scripturarum lectione profici. Ex Granatenf. Catechismo.

Obiectum Complures dixerunt, Scriptura Sancta lectionem quibusdam erroribus occasionem praebuit. Respondeo, nihil ita perfectum esse, quo hominis nequitia abutio non possit. Quod doctrina prior Evangelio & S. Pauli Apostoli? Attamen nonne omnes heretici errorum fundamenta in protestantismo haec doctrina constituerunt? Hac de causa S. Petrus loquens de S. Pauli Epistolis dixit: eas in aliis locis ad intelligentiam esse difficiles. Unde nefarii quidam spiritus asiam arriperunt fundandi errores suos. (1. Peter. 3.) Ait etiam, Hereticos abuti Scripturis omnibus detegentes illas in pravum sentimus, eaque adulteries, ut prava doctrina sua succum allintant. Numquid aliquid est quantumlibet necessarium, & utile, quod nobis deserendum non sit, si rationem habere voluerimus omnium, qua inde non factis congru possem obviari? Patres nonquam nupci tradunt virginis suas, qd non paucas adulbit parvus dolor; & honnulas virorum suorum manus occidunt. Medis non utamur, neque pharmaci, qdnon utrinque sepe mortalis labora fuit, unde salus sperabatur. Non deferantur ultra enes, vel arima; qd tot homines quotidie occidentur: Mari iter agendum non est, qd tot ibi fragrunt fecerunt. Theologici studii extremum vale dicatur; inde enim omnes heretici haerentur rationes ad probandos errores suos, lumen suorum sanctificare absentes. Idem.

Scriptoria Christiana Christiana Religio excellenta est dignitas, & puritas scripturam Sanctam, qz nos persuader, atque horrutat ad bene vivendum, & regulas praescribit qibus Deo accepti efficiantur. Ut digne loqueremur de utilitate, & laudibus, quas divina haec Scriptura meretur, compendiens effici toti libri, qd illa complectitur, cum nullus sit, qui peculaire non meretur encionem; sed pcr ceteris re adhuc integra cogito quod inventionibus usus fuerit Moses, cui licuit facie ad faciem locum cum Deo, ut homines ad divinorum legum observantiam impellent? Primum quadraginta jejunavit dies, & ab illo obtinuit legem hanc in duplice lapidea tabula proprio Dei digito inscripta, utque illi majorem tribueret autoritatem, praecepit, ut ha Tabula in foderis arca servarentur, super qua erat Propitiatorium, qui locus maxime venerabilis erat in populo. Incomparabiles promitti prospexitates omnis, qd legem hanc observarent, & is vero, a quibus infringere, tot malum ministrat est, ut errorem incusant audientibus illa, & quod magis notandum est, praecepit, ut duodecim tribus super duobus proximis montibus distribuerentur, hinc inde lex, & Levitz pronuntiantur deinceps maledicta in legis proscriptores contraria, quibus singulis populus responderet: Amen, quod ita adimplevit est. Maledictus homo, qui facit scelus, & confusio abominationem Domini, opus manuum artificis, ponatur illud in abcondito: & respondet omnis populus, & dicit, Amen. (Deut. 27.) Maledictus, qui non honorat Patrem suum, & Matrem, & dices omnis populus, Amen. Maledictus, qui transferre terminos proximis, & dices omnis populus, Amen. Denique prolata fuerunt alia contra aliorum Mandatorum praevaricatorum maledicta magna cum duodecim tribuum affluenti, ut timore harum imprecationum ab universo populo facturum homines ab eius criminibus deterrentur, quo malo erant conjecturata. Ex Granatenf. Catechismo.

Libri Legis Videri possunt in libris antiquis legis Dei insignes perfractioes dux, misericordia, atque justitia: misericordia ibi apparet per inextimabiles gratias, quibus populum suum cu-

mulavit tam in exitu de Aegypto, quam in reliquo itineri, usque ad promissae telluris acquisitionem: quod obrem tenui nobis ostendit. Dei mites recordantur, atque iustitiam.

(P. 147.) Si igitur verum est gratiam hanc adeo inclinat esse, quid mili prodest hac lex, si nullum inde fru- cuit percepio? si non lego illam, si illam non exerceo? Si non getto illam in manibus meis, neque in corde? Si per illam non diffipo tenebras ignorantia mea? Si non uorilla ad corruganda delicta mea? Hominis bonum nequaquam situm est in carum rerum, quas posidet, excellenta, sed in carum usu; ut pri boni communicationem, & exercitium, quod virtute praelitus non est, talis evadat. *Autor recens.*

Scriptura Sancta At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

lectione, quod peribit qui butibus que- bassem le- pectus, & nos- tiones, & illas subire.

At enim obiecti mibi aliquis fortale ex Scriptura Sancta

Scripturam, & qui ceteroquin sciunt, vernacula id genus versiones cum Ecclesia universalis approbatione munera non sunt, non esse fundamenta fide digna, & dici non posse; Eccleiam negare populo pabulum, & Scripture alimoniam? Quae Cardinalis Perroni sententia est. *Auctor recens.*

Sententia Card. Bellarmino. In eodem argumento.

Bellarmino non loquitur obscurius. Hæretici inter, atque Catholicos est controversia, ait, utrum necesse sit, vel saltem utrum expediat permittere communem usum Bibliorum in lingua vernacula, qui paucum uult regio. Hæretici omnes hujus ari contenti, Scripturam omnibus promiscue tradendis est, immo etiam ferme vernacula; sed Catholica J. C. Ecclesia non interdicit quidem omnes in lingua vernacula versiones; sed interdicit omnibus indiscriminatio[n]em eorum. Bellarmino explicite ait, Ecclesiam Catholicae J. C. hoc vetare; non autem privatos nonnullos. Controversia hac generatim inter Catholicos agitur, & hæreticos, ait ille, non autem inter partem Catholicorum, Hæreticosque. Et equidem puto tunc ne unum quidem Doctorem fuisse, qui auctus fuerit afferere, quod homini[us] de nonnulli tenet. *Sectari.* *Idem.*

Evidentia argumento.

Sententia Summi Pontificis de prohibitione Scripturae Sanc[t]e.

Idem Cardinalis Bellarmino probat, Sanctorum librorum lectionem Ecclesiastica auctoritate non omnibus vulgo esse permittendam. Ecclesia autem nihil agit, nisi secundum Dei ipsius intentionem, & confitentem, ac uniformem proximam Episcoporum; quod ille probat primum confitendum Ecclesia Iudaicæ ad Eisdam ad Jesum Christum, quo tempore contendit Iudæorum Eccleiam non habentem in vernacula lingua Scripturam Sanc[t]am; & in usum Apostolicae Ecclesie; qui Apostoli non scriperunt in vernacula linguis omnium nationum, quibus Evangelium nuntiabant. Denique in usum universalis Ecclesie, que nonnisi Graeca, latineque lingua uita pro Scriptura textu, quæ lingue secundum illius hypothesis nonnisi in paucissim regionibus erant vernacula. *Idem.*

Prohibitus librorum Scripturae Sanc[t]e aliquibus facta probatur testimonio Gregorii VII. qui vivebat Secundo undecimo; Concilii Turenensis habiti sub initium decimi terci; Innocenti III. qui vivebat inueniente duodecimo; Papa PII IV., qui in diebus edi justitum librorum prohibitorum, inter quos recentiuit Biblia vernacula idiomatica confracta; Clementis VII., qui rursus edi voluit; & PII V. Edictum confirmavit; plurimorum Conciliorum habitiorum in Gallia, & Italica Sacculo præterito; celeberrima censura Sorbonica anni 1527. contra Erasmum, qui dicens auctus fuerat, mulieres, fabros, & homines e vulgi face, legere debere Scripturas. *Idem.*

Facultas, quam Protestantes uniculque permittere debent interpretandi ad libitum verbum Dei, & sequendi veritatem, quam quisque propriis perquisitionibus inventi in inevitabil modo ad universalem ducunt; tolerantiam, non solum Secularum omnium, que se Christianos vocant, verum etiam Iudæorum, Mahometanorum, Ethnicorum, iporum etiam Atheorum; quilibet enim potest, quem ipse facere. Sed scriptura Sanc[t]a verum est. Sed universalis Sectariorum omnia tollerant, ad Christianismi annihilationem recta, & necessario deducunt assertæ reformationis principia. Hinc Protestantes non merentur audiri, & inutile est cum illis dogmata ex examen revocare, & ad perniciem hanc tolerantiam non aliud supererit collatum, quam confugere, & semetipsum subiungere falutari auctoritatem Ecclesie Catholicæ. *Auctor recens.*

Cum universalis tolerantia consequatur necessario fundamente reformationis principium, & jus examinis, quod illa singulis promittit: in Religione nulla ruta via est, praeter viam auctoritatis. Sed cum terris nulla sit auctoritas par auctoritati Ecclesie Catholicæ, & hac uni solidis initiatu[m] fundamentis, in ejus brachia confugendum est, ut ibi inventiam veritatem, dogmatum securitatem, & conscientia tranquillitatem. Nam quamvis funditus rei veritate perspecta non alia, ubi de Religione sermo est, ruta via sit, nisi auctoritatis, & semper ad illam necessario fit redendum; tamen haec via proflus injuncta est ex parte Ministrorum Protestantium, non aliam fidem sua regulam habentium, neque aliam proponentem deceptis a se populis, nisi pecuniarie examen dogmatum institutum super Dei verbo nella ratione habita Ecclesiastica auctoritas, ita ut ex parte Protestantium omnino injunctum sit velle mundum universem subiungere decisionibus suis, & affermarum Synodus suorum, præferimus vero postquam illi abnuerunt fides subiungere Ecclesie Catholicæ Pastoris, atque Concilii. *Idem.*

Protestantes *adversantur.* *Scripturae aduersantur.*

Protestantes nobis perfluentes volunt, se ad littera aperte sequi Scripturam, cum interim teneant opiniones propriæ interpretationis. Ad probandum illos agnoscere alium aliquem judicem, & aliam auctoritatem aliquam præterfiam, nobis ostendunt oportet; non quidem simpliciter, sed judicem proprie dictum, qui per illorum aures loquatur spiritibus eorum. Sancta Scriptura sensus meis percellit, verum est, sed illud, quod sensus mei tekanatur, hoc est, illam hac illa continere verba; non dicunt vero utrum hac verba hunc, vel illum habeant sensum; quod ad eorum jurisdictionem non pertinet. Hoc tamen scendum est, ut sciamus dilinente, quam sit veritas, & Christiana Doctrina. *Idem.*

Scripturae aduersantur. *Scripturae aduersantur.*

Duo sunt, quæ alibi ubicumque separata, in Sancta vetera Scriptura conjuncta inveniuntur. Simplicitas videlicet, atque majestas. Una illa duo adeo diversos characteres conciliare potest, sed diversi huiusmodi characteres, simplicitas haec, atque majestas servantur folium in autographis; non autem in versionibus. Inveniuntur folium in materia Scriptura lingua, vel ad summum in versionibus ita fidelius (Sacra hujus elegancia ægre id fere) in versionibus inquam ita fidelius, ac litteralibus, ac Hebreum textum ita redolentibus, ut Hebreus potius, quam latine, vel gallico loqui videantur. *Auctor recens.*

Scripturae aduersantur. *Scripturae aduersantur.*

Scripturam Sanctam quidam veluti historiam legere, non est illam, ut Dei verbum docet, recipere. Itaque Deus non est illam, qui locutus est, & scripsit per Moysem, & alios Prophetas, non proponit mercede, & præmia doctis, atque intelligentibus, sed iustis, atque fidelibus. Non aut ille in Leviticus ita studierit mandatis meis, & cognoverit præcepta mea: sed ait si ambulaveritis in mandatis meis, & præcepta mea servaveritis. *Idem.*

Scripturae aduersantur. *Scripturae aduersantur.*

Nullus dubius quoniam profanatio Mysteriorum, & textus Scripturae Sanc[t]e, mereatur fidelium indignationem. Hoc impietatis genus eo periculosis est, quo disfamilia, & ad cognoscendum difficultus. Quamvis enim vulgo testetur quispiam se flocci facere, quod promiscue in omnes uis adhibetur, & tacite in Religionis ea negentur, quæ non conluntur, tamen hac licentia non ita nefaria est, ac Atheismus, quamvis non longe distet; quandoquidem facile in animos impiorum obrepit. *Idem.*

Scripturae aduersantur. *Scripturae aduersantur.*

Clemens Alexandrinus Stromatum libro secundo, ait Deum nostrum de divinis Mysteriis non ita pingui, ut ajunt, miru[n]a locutum fuisse, ut illa omnes nullo negotio valentur fuisse, quomodo placuit Spiritui. *Idem.*

DE TRADITIONE, QUAM SCRIPTURÆ

S U B N E C T I T E C C L E S I A .

E T D E I L L I U S A U G T O R I T A T E

M O N I T U M .

Scripturae aduersantur. *Scripturae aduersantur.*

Argumentum hoc nomis Superioris continuatio est, & quamevis mera videatur quæstio controværsia, pertinet tamen ad Concionatores, qui contra Protestantes, atque Schismatics tuentur ius Ecclesie utendi Traditionis primorum Seclorum ad probandum fidem, mores, & confitendines, quæ religiose obseruat, & colit. Superiori autem presentem nos adire *Traditum cognoscere* *scripturarum pertinacem detrectantium alteri cupiam auctoritati præterquam Scriptura se subiungere, & incessanter clamantum, ut in ecclesiis Babilis aliquis fobi ostendatur vestigia eorum, que tamquam articulatum fidei credimus, vel tanquam constanter veritas Traditionum auctoritate suffulti.*

Scripturae aduersantur. *Scripturae aduersantur.*

Illi autem fusi ostendemus, præter confiliorum formam insuffitiam, contradictiones, quas fateri tenentur, impossibilitatem sustinendi novum Religionis systema; & denique Traditionem solam probare posse eorum novitatem, si illam pro se possent afferre. Max sermonem babemus in illis argumentis, que Ecclesie rationem hic in re tenuit: sed in antecessam satis effe puto dicere, Novatores hos deteriores esse spissi Synagoge Pharisæi, qui non nisi omnes simul abolere Traditiones, inutilis illis officiantur corrupentes illas, ut commodes suis conciliarent. Judicium esto penes veros omnes Christianos, utrum exprobario, qua Salvator fallax damnabat interpretationes, quas allineabant traditionibus Legis antique, aquinas quadrarent illis, qui negant Ecclesie Traditiones magis authenticas, de quibus nulla esse potest controværsia; ut novas insuffiant posteris suis relinqantur. Neque enim circa Traditionem probare possunt, Sanctos libros, quorum magnam partem abscondunt, esse Sacram Scripturam, quam affinare volant tamquam unicum fidei sua regulam.

D E T R A D I T I O N E ,

Scripturae aduersantur. *Scripturae aduersantur.*

Quam Scriptura Ecclesia Submetit. Et De illius Autoritate.

Scripturae aduersantur. *Scripturae aduersantur.*

Ecclesia Nuperi nova supponunt pernicioſa principia, quæ illis oculis obstruunt vanitati, & quæ redditum eorum in Ecclesie simum reddunt difficulterem: videlicet, cum de Religione sermo est, Scripturam Sanctam (nempe secundum eum, quem coram singuli Scriptura tribunt) decidere quoniam sit unicum fidei nostra fundamentum; Traditiones inutiles esse, & contemendas, ipsi Dei Verbo contrarias: nullum in terris esse Tribunal, quod indubiam de dogmate sententiam ferre possit; Papam, Ecclesiam, Constitutate posse. Traditio decidiunt vim habet contra illos omnes, qui a majorum suorum fidei discordant. Loquuntur præfertim de Traditione sensibili, & practica, quæ traducens a Patribus in filios acceptam doctrinam perennavit pretiosam hanc hereditatem ab initio fine aliqua interpolatione usque in hanc diem. Quid ante Lutherum, & Calvinum credebatur in Ecclesia? Si cogitare, ut illi cogitant, nihil illis suffit reformandum. Si novam tradiderunt doctrinam, huc sane non est doctrina Iesu Christi, neque Apolotorum, & Successorum illius. Mirum ne igitur est, si Protestantes tanta cum pertinacia, & contemptu

Scripturae aduersantur. *Scripturae aduersantur.*

Ecclesia in decisionibus suis infallibilis omnes facile de Religione disputationes dirimunt, si ubique debitat fibi obediens, & dientiam nancisceretur. Qui sibi in suis erroribus complacent, supremum nolunt judicem, cujus auctoritas illas ad reverentiam, & obsequium redigens, auferret ipsi impliā hanc libertatem, quam sibi vindicant regendi fidem suam juxta libidinem, nepræjudicia, & fallaces ipsorum ideas. Ut hanc tauri licentiam Lutheranus Protelor qualibet ex parte Catho-

Scripturae aduersantur. *Scripturae aduersantur.*

liam

Scripturae aduersantur. *Scripturae aduersantur.*

Si fidelis, omnes, & obsequio redigens, auferret ipsi impliā hanc libertatem, nepræjudicia, & fallaces ipsorum ideas. Ut hanc tauri licentiam Lutheranus Protelor qualibet ex parte Catho-

Scripturae aduersantur. *Scripturae aduersantur.*

liam

Scripturae aduersantur. *Scripturae aduersantur.*

liam